

Beretning om en samværssags forløb i Statsforvaltningen, Hovedstaden, Familiestyrelsen og Ombudsmanden

Sagen angår to drenge – som på tidspunktet for sagens opstart, i oktober 2007, var hhv. 6 og 10 år gamle. Samlivsophævelsen skete i 2002 og i årenes løb havde børnenes far og jeg en aftale om samværet – både almindeligt samvær og samvær ved ferier, jul, nytår og øvrige højtider.

Siden børnenes fødsel har jeg været den primære omsorgsperson. Jeg tog mest mulig barselsorlov og var ”hjemmegående” i 2 år ved hver fødsel. Endvidere var jeg i mange år ansat på deltid 30 timer om ugen, for at kunne hente børnene tidligt fra institution. Da sagen startede i statsforvaltningen i oktober 2007, havde jeg været den primære omsorgsperson i 11 år for min ældste søn og min yngste søn, som var 18 måneder på tidspunktet for vores samlivsophævelse, var primært knyttet til mig og var langsomt i årenes løb ”optrappet” til den samværsordning som var aktuel da sagen startede for 2½ år siden.

Da sagen startede i statsforvaltningen var børnene i en samværsordning på 4/10 for den yngste og 5/9 for den ældste. Børnene blev hørt i sagen og efterfølgende, i april 2008, traf statsforvaltningen afgørelse om en 7/7-ordning for begge børn. På tidspunktet for afgørelsen havde børnenes far og jeg ikke været på talefod, eller i samme stue i over 2 år. Der var, og er, tale om et meget højt konfliktniveau og der var, og er intet samarbejde mellem os som forældre.

Afgørelsen lagde alene vægt på børnenes udtalelser – to børn som – presset af forældrenes konflikt – har ønsket, loyalt at fordele ”sol og vind” lige mellem far og mor. Begge børn havde den opfattelse, at de skulle vælge mellem den ene eller den anden, og set i børnehøjde er dette valg mellem far og mor – ikke menneskeligt muligt.

Børnenes udtalelser blev taget for pålydende og afgørelsen blev truffet af statsforvaltningen uden nogen form for udredning af hvilken virkelighed børnene befandt sig i.

- Der blev ikke foretaget en børnesagkyndig undersøgelse.
- Der blev ikke iværksat børnesagkyndig rådgivning.
- Der blev ikke iværksat konfliktmægling.
- Der blev ikke indhentet yderligere oplysninger til sagen.
- Der blev ikke indkaldt til møde med den sagsbehandler som traf afgørelsen – afgørelsen blev truffet af en myndighedsperson som hverken børnenes far eller jeg havde været i personlig kontakt med ej heller telefonisk.
- Sagen blev ikke – på statsforvaltningens initiativ – tilstrækkeligt belyst.
- En anmodning, fra mig, om børnesagkyndig rådgivning, inden afgørelsen blev truffet – blev afslået.

Dette er dog kun de mest graverende forhold i sagen.

Under hele sagsforløbet – under den skriftlige høringsprocedure – redegjorde jeg for mange, dybt personlige forhold i børnenes liv, deres sociale- og familiemæssige relationer, konfliktniveauet mellem far og mor og det manglende samarbejde. Ingen af mine oplysninger til sagen blev tillagt betydning.

Afgørelsen blev truffet uden nogen hensyntagen til den konkrete virkelighed som børnene og jeg havde levet i – i mange år efter samlivsbruddet i 2002 - og uden hensyntagen til de hidtidige aftaler der havde været praktiseret omkring ferie, jul, nytår, påske. Tillige blev der bytte rundt på de ”lige og ulige” weekends. Konsekvensen af afgørelsen om ferie og højtidsamværet blev truffet - uden at

statsforvaltningen undersøgte hvilke aftaler der tidligere var praktiseret, at der gik ”kluddermor” i alle børnenes sociale relationer. Både til legekammerater og til min del af deres familie.

Statsforvaltningens håndtering af denne samværssag er beskæmmende

- Afgørelsen om deleordning er i lodret strid med forældreansvarslovens forarbejder, jfr. vejledningen, og betænkningen – barnets perspektiv. Hvorefter lovgivers intention med 7/7-ordninger alene skulle kunne træffes såfremt der anmodes om mest muligt samvær i forbindelse med en aktuel samlivsophævelse eller hvis forældrene tidligere har praktiseret en deleordning.
- Afgørelsen karakteriserer det høje konfliktniveau som ”anstrengt kommunikation og mange uoverensstemmelser” – ikke som, som tilfældet var, og er, et højt konfliktniveau og manglende samarbejde. Af vejledningen fremgår det, at forældrenes samarbejde, eller mangel på samme – skal tillægges vægt ved afgørelsen. Dette er konkret ikke sket.
- Afgørelsen om julesamvær er i lodret strid med vejledningen (Vejledning om samvær) Heraf fremgår det at tidligere praksis skal tilgodeses.
- Afgørelsen er tillige i lodret strid med alle vedtagne børnepsykologiske udmeldinger, hvorefter 7/7 ordninger – for at kunne være overensstemmende med ”barnets bedste” – fordrer et udvidet og velfungerende samarbejde mellem forældrene.

Afgørelsen og hele sagsbehandlingen har været ualmindelig kritisabel både i forhold til de etiske spilleregler for sådanne sager, men tillige ud fra et forvaltningsretligt synspunkt.

- Afgørelsen er truffet af en sagsbehandler som ikke har haft personlig kontakt til sagens parter.
- Afgørelsen fraviger – efter statsforvaltningens egne oplysninger – sædvanlig praksis, uden at afgørelsen begrundes hvorfor.
- Afgørelsen er truffet alene på baggrund af to børns udtalelser – udtalelser som er tillagt afgørende betydning.
- Afgørelsen indeholder – ingen, absolut ingen – af mine anbringender i sagen.

Alle disse forhold i min sag er, for mig at se, udtryk for en lemfældig og for børnene, skadevoldende sagsbehandling. Som borger og bruger af ”systemet” har jeg og mine børn været udsat for ”systemvold” af værste skuffe. At Familiestyrelsen den 23. december 2008 stadfæstede statsforvaltningens afgørelse borger ikke for kvaliteten.

I brev af 1. april 2009 er sagen indklaget til Ombudsmanden – sagen er, i skrivende stund, fortsat verserende.

Hvordan går det så i dag - 2 år efter Statsforvaltningens afgørelse? - præcis som man kunne forvente! To børn på evig rejse mellem to hjem i et kronisk konfliktfelt, ansvarliggjort for at alt i hverdagen kan fungere – forhold som jeg tidligere, fordi børnene var mest hos mig, kunne tage hånd om og fritage dem for ansvar for.

Intet - absolut intet - samarbejde mellem os som forældre, synes ikke at påvirke børnenes far – der er ingen vilje til samarbejde. Jeg, som altid har været børnenes primære omsorgsperson, er vidne til

hvorledes staten – som jo har truffet afgørelsen – har bidraget til at forringe to skrøbelige og udsatte børns levekår og trivsel betydeligt.

Forældreansvarsloven - og konsekvenserne af lovens administration - er uansvarligt forældreskab. Ansvar for konflikten ligger naturligvis hos os som forældre, men det er den virkelighed som loven skal håndtere. Tvang til samarbejde - er i sagens natur ikke forenelige størrelser når viljen eller evnen ikke er til stede.